

Examensarbete

Krukmakarlärning

Alexandra Bovin

**30 Augusti 2010 - 22 Juni
2012**

**80 veckor – 400
yrkeshögskolepoäng**

Hur kom det sig att jag blev så intresserad av att jobba med lera?

Ett halvår innan jag började som krukmakarlärning gick jag på en prova på dag i keramik, där jag fick dreja för första gången och bygga med leran. Några skålar blev det, och det är roligt att jag har kvar dom i skåpet hemma, dom påminner mig om min utveckling.

Jag blev helt förälskad i leran den dagen, och ville bara veta mer, mer, mer. Så jag frågade en keramiker om hon ville ha en lärning hos henne två dagar i veckan. Det ville hon så det var så jag började, sen kom jag in på Leksands hantverks och lärlingsutbildning inriktning krukmakare, och jag var så lycklig som hade blivit antagen och nu skulle få hålla på med keramik på heltid.

Att skapa gör mig glad, och att få ha lera i mina händer gör mig väldigt tillfredsställd.

Jag är nog lite beroende av att få skapa, och det är alltid lika spännande att få se slutresultatet, eftersom allt blir så unikt, inget är likt det andra. Det är det jag gillar så starkt med hantverk, det är som vi människor, alla är vi unika och inga är exakt lika.

Material, tekniker jag jobbat med:

Stengods

Lergods

Rakubränning

Naked raku

Min framtidsvision?

Är att få driva ett eget krukmakeri som gärna ligger nära natur där jag får god inspiration och kraft. Min designade och handdrejade keramik ska vara funktionell, vacker och rolig att ha i sitt hem, och den får gärna ha ett bra budskap.

Jag vill att mina kunder känner hantverket och glädjen bakom produkten dom köper, så dom får med sig den känslan hem, därför tror jag det är viktigt att vara så äkta och tydlig som möjligt.

Kanske hålla lite kursverksamhet, ge människor chansen att få jobba med lera.

Att arbeta med lera stimulerar min själ samtidigt som det är väldigt tufft på många sätt. Jag har lärt mig att driva ett företag och att skapa sin egen keramik är ingen dans på rosor, utan ett tufft jobb. Det är mycket runt omkring som administration och marknadsföring jag inte visste innan.

Men nu har jag en mer klarare bild av vad som krävs för att starta sitt eget.

Under min utbildning har jag gjort två studieresor, en till Skåne där vi besökte 4 st. olika krukmakerier Annas krukor och fat, Höganäs Saltglaserat, Vallåkra och Höganäs Drejeri. Och på den andra studieresan åkte vi till anrika Törngrens i Falkenberg.

Raku (樂) eller *Rakuyaki* (樂焼) är en [keramisk](#) tillverkningsmetod, som har sitt ursprung i [Japan](#).

Dit kom enligt traditionen den förste raku-mästaren Chojirō (長次郎) från [Korea](#) på 1500-talet för att tillverka sparsmakade teskålar åt te-mästaren [Sen no Rikyū](#).

Modern raku går till på så sätt att de i förväg brända keramiska alstren doppas i glasyr och ställs in i en ugn, som värms upp till omkring 900 - 1 000 grader Celsius.

Alstren tas ut ur ugnen, medan de fortfarande är rödglödande.

Ursprungligen lät man bara alstren svalna, varefter de användes vid de teceremonier i Japan.

Rakutekniken kom till Europa under mitten av 1900-talet, sedan USA. Tekniken har spridits och utvecklats.

Stora svarta krackeleringar, gälla färger, och ett metallaktigt skimmer räknas i dag som rakuns karaktäristika. Detta utseende kommer från den sk. reduktionen, alstrena har tagits ut ur ugnen och man lägger dem i sågspån, tidningspapper, hö, halm, eller liknande material, vilket fattar eld av värmen. När elden kommit igång, och man uppnått tillräcklig rökutveckling stänger man in föremålet i en tunna försedd med lock eller liknande, vilket reducerar föremålets syretillförsel, (därav ordet reduktion) medan föremålet fortfarande är varmt, och glasyren (trög-)flytande. Reduktionen hindrar metallerna från att oxidera, därmed bildas ett annat färgspektra.

Reducerad koppar blir exempelvis rödaktig, medan den i oxiderat tillstånd blir grön. Kraftig reduktion får alstren att metallisera. Själva leran blir grå till svart vid reduktion. Därför blir krackeleringar i glasyren svarta, medan den lera som täckts av glasyren förblir vit, under en transparent ("genomskinlig") glasyr (om leran är vit från början). Man kan få exempelvis turkosa, vita

eller gula alster med krackelyrmönster på, eller metalliserande krukor som exploderar i regnbågens alla färger.

En väldigt rolig bränningsteknik som ger stora utrymmen till unika resultat.

Raku betyder glädje på japanska.

Dessa två alster är bland de första jag byggde för hand:

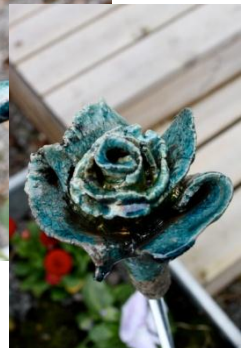
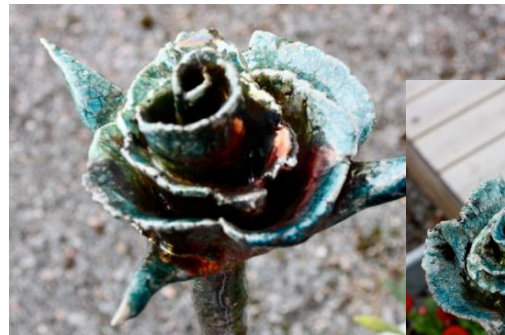
Teknik: Jag har rullat leran i avlånga korvar och sedan byggt dom på varandra, sedan tummar jag till en jämn yta. Jag har använt ett rundat verktyg i trä som hjälper mig att få en jämn yta och en form jag är ute efter.

Jag har rakubränt som är fantastiskt roligt, resultatet skiljer sig stort på varje alster man plockar ut från ungnen.

Min första kopp med fat.

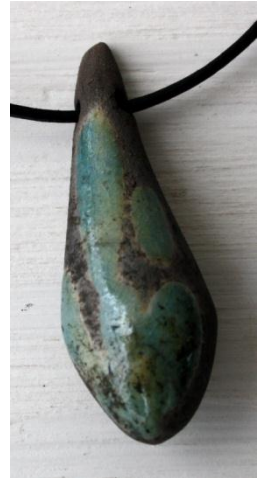
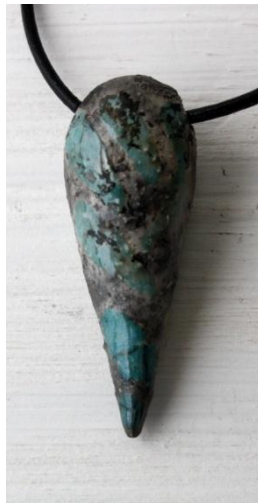
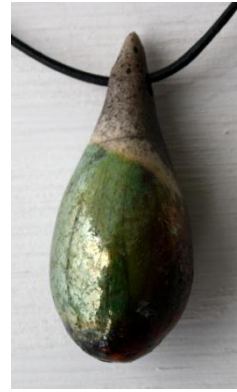

Raku

Rakudroppar

Budskapet-var medveten om dina fördomar.

Här har jag använt en lervälling i en bollspruta på den läderhårda skålen, koboltoxiden gör mönstret blått och kopparoxiden grönt.

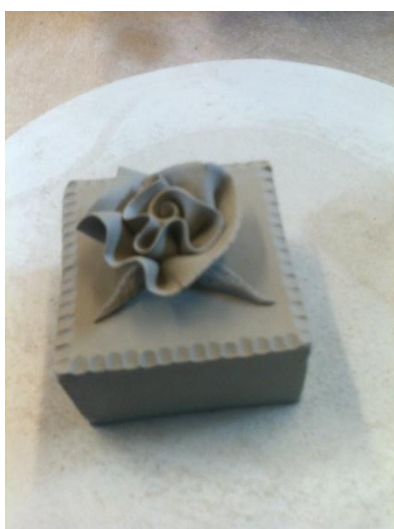

Min första tekanna.

Min första karaff.

En nyckelhållare.

Min första
prototyp i
lergods.

Fajans är tennglaserad lergodslera som denna tallrik jag drejat.

Här vill jag att det ska se 70-tal ut och är inspirerad av Stig Lindbergs keramik.

Skrafittoteknik-
Jag har ristat
med ett vasst
verktyg i leran.

Svart färgkropp på
vit glasyr

5 kg lera

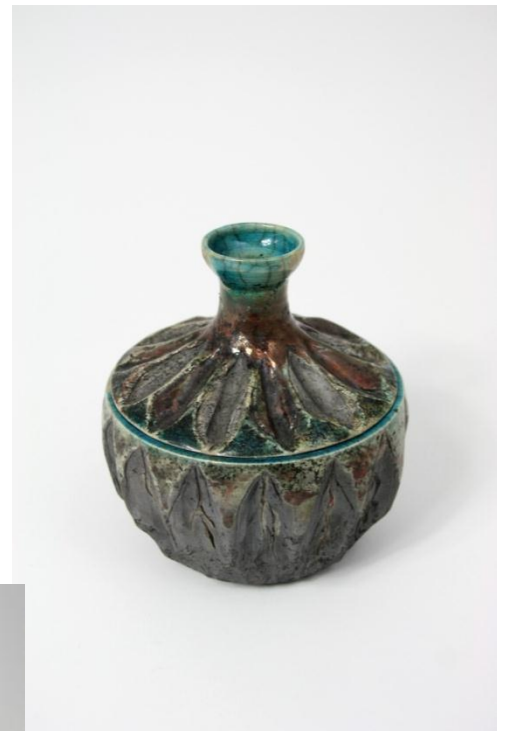
Doppresent med
skrafittoteknik

Fred!

Hur kom jag på vad jag skulle göra för slutarbete?

Jag utgick ifrån mig själv och frågade mig, vad skulle jag vilja ha för keramik hemma hos mig?

Jo! Vacker keramik att duka med till en god middag, det var så mina tankar sattes igång, och jag började skissa och dreja.

I min dukning ingår:

4 st mattallrikar, 4 st soppskålar, 4st kaffekoppar med fat, 4 st vinglas, 1st gratängform, 1 st karaff och 1st soppterrin.

Först hade jag en tanke att keramiken skulle bli turkos, vit och svart. Men den turkosa glasyren jag beställde var för svår att jobba med, keramiken sprack och ville inte sammarbeta med den vita eller den svarta glasyren, den svarta glasyren blev bubblig och ful. Så jag fick dreja nya alster och tänka om, och jag lärde mig mycket på vägen.

Jag brände några soppskålar med grönt i och svart på utsidan, och jag insåg snabbt att jag hittat mina glasyr färger till mitt slutarbete, alltså grön, svart och vit.

Den gröna glasyren är en transparent glasyr med kopparoxid.

Så här blev mitt slutarbete och jag är mycket nöjd med resultatet:

